

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.1.2011
KOM(2011) 13 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om temastrategien for affaldsforebyggelse og –genanvendelse

SEK(2011) 70 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om temastrategien for affaldsforebyggelse og -genanvendelse

1. INDLEDNING

EU's affaldspolitik bidrager til at øge EU's ressourceeffektivitet og mindske de negative miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser i løbet af ressourcernes livscyklus. Temastrategien for affaldsforebyggelse og -genanvendelse ("strategien")¹, der blev vedtaget i 2005, har som langsigtet mål, at EU skal blive et genanvendelsessamfund, der søger at undgå affald, og som anvender affald som en ressource. For at opnå dette mål fastlægger strategien hovedforanstaltninger for at modernisere den gældende lovramme og for at fremme affaldsforebyggelse, -genbrug og -genanvendelse, og affaldsbortskaffelse anvendes kun som en sidste udvej.

Denne meddelelse revurderer fremskridtene med hensyn til at nå strategiens målsætninger og vil indgå i vurderingen af det sjette miljøhandlingsprogram².

Det ledsages af et arbejdsdokument, som giver yderligere baggrundsinformation om hovedforanstaltningerne i afsnit 2 og detaljerede henvisninger til de data, der anvendes i afsnit 3, og til den lovgivning, der er nævnt nedenfor. Det omfatter også et resumé af resultaterne fra samrådet med interessenterne.

2. FREMSKRIDT I FORBINDELSE MED STRATEGIENS HOVEDFORANSTALTNINGER

Strategien har identificeret syv hovedforanstaltninger til opnåelse af målsætningerne derfor. Dette afsnit vurderer de fremskridt, der er gjort i forbindelse med implementeringen af disse foranstaltninger.

Implementering og håndhævelse af gældende EU-affaldslovgivning

Siden 2005 har Kommissionen øget sine støtteforanstaltninger for at forbedre implementeringen og håndhævelsen af EU's affaldslovgivning på nationalt plan. Kommissionen har organiseret mere end 60 møder og over 40 bevidsthedsskabende arrangementer, hvor udveksling af informationer var på dagsorden, i alle medlemsstater. Der er udgivet fem EU-vejledninger om fortolkningen og implementeringen af nøglebegreber i forbindelse med affaldslovgivningen for at løse problemer med fortolkning heraf.

Der blev udført mere end 10 000 fælles inspektioner om overførsel af affald sammen med nationale inspektionsmyndigheder med deltagelse af 22 medlemsstater og nabolande, og dette viste, at ca. 19 % af de grænseoverskridende overførsler af affald overtrådte affaldslovgivningen. Der er blevet givet økonomisk støtte til forbedring af affaldshåndtering via samhørighedspolitikken. Mellem 2005 og 2006 blev der brugt ca. 4,1 mia. EUR til at

¹ KOM(2005) 666.

² Afgørelse 1600/2002/EF.

støtte lukningen og genopretningen af uautoriserede deponeringsanlæg, udvikle affaldshåndteringsinfrastrukturen og støtte særskilte ordninger om indsamling og genanvendelse af affald.

En rapport udsendt for nylig af Kommissionen bekræfter, at manglen på korrekt implementering stadig er medvirkende til, at de aftalte miljøbeskyttelsesmålsætninger i vidt omfang ikke opnås i praksis, og viser, at der er væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne. I slutningen af 2009 udgjorde affald i gennemsnit 20 % af alle miljøovertrædelsessager.

Forenkling og modernisering

Efter vedtagelsen af strategien har Kommissionen løbende arbejdet på at gøre EU's affaldslovgivning mere omkostningseffektiv for at tilvejebringe en basis for bæredygtig vækst.

Den reviderede affaldsoverførselsforordning³ trådte i kraft i 2007 og styrkede og forenkledede de gældende procedurer for regulering af affaldsoverførsler og forbedrede samarbejdet mellem medlemsstaterne. Direktiverne om affald fra titandioxidindustrien blev medtaget i det nye direktiv om industrielle emissioner⁴, som reducerer den administrative byrde på EU-plan med 32 mio. EUR for de aktiviteter, der ligger inden for dets område.

I 2008 foreslog Kommissionen at modernisere og strømline direktiverne om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE⁵ og RoHS⁶) yderligere og at sikre samhørigheden med nyere lovgivning, såsom REACH⁷ og det reviderede affaldsrammedirektiv⁸ (ARD). Kommissionens forslag om registreringskravene i henhold til WEEE vil kunne medføre reduktioner af den administrative byrde til et beløb på op til 66 mio. EUR.

ARD'et har yderligere moderniseret og forenklet affaldslovgivningen. Direktiverne om farligt affald og olieaffald blev inkorporeret i ARD, og kravene til nationale affaldshåndteringsplaner blev strømlinet. Kommissionen vil endvidere vurdere muligheden for at forbedre sammenhængen i EU's affaldslovgivning ved at foretage en efterfølgende evaluering, der skal igangsættes i 2011. Endelig blev mange af anbefalingerne fra Gruppen af Højtstående Uafhængige Interesserede Parter vedrørende Administrative Byrder taget med i betragtning.

Indførelse af livscyklustankegangen i affaldspolitikken

Livscyklustankegangen ser på miljøbelastninger i hele et produkts livscyklus fra udvinding af ressourcer til bortskaffelse deraf. Affaldshierarkiet sætter forebyggelse af affald højest, og dernæst følger genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse, og affaldsbortskaffelse er den sidste udvej. Da forskellige affaldsbehandlingsmetoder kan have forskellige miljømæssige og sundhedsmæssige resultater, kan medlemsstaterne dog afvige fra affaldshierarkiet, hvis dette er berettiget ud fra livscyklustankegangen. Kommissionen vil anvende dette værktøj ved vurderingen af de nationale affaldshåndteringsplaner og vil i 2011 offentliggøre et sæt vejledningsdokumenter om dette værktøjs anvendelse inden for affaldspolitik.

³ Forordning 1013/2006.

⁴ KOM(2007) 843.

⁵ 2002/96/EF.

⁶ 2002/95/EF.

⁷ Forordning 1907/2006.

⁸ 2008/98/EF.

ARD'et har også moderniseret begrebet 'affald' for at fremme en livscyklustilgang, f.eks. ved at præcisere forskellen mellem affald og 'biprodukter' og indføre 'kriterier for affaldsfasens ophør', der præciserer, hvornår affald ophører med at være affald. Definitionen på 'energiudnyttelse' blev forenklet og moderniseret ved indførelsen af en klar energieffektivitetstærskel, som gør det nemmere at få det indre marked til at fungere hensigtsmæssigt. Direktivet om miljørigtigt design⁹ anvender livscyklustankegangen ved udarbejdelse af miljørigtige foranstaltninger for at forbedre produkters miljøegenskaber.

Affaldsforebyggelse

Affaldsforebyggelse er stadig en klar prioritet i affaldshåndtering. Siden vedtagelsen af strategien har ARD'et indført en række nye bestemmelser med henblik på at maksimere forebyggelsesbestræbelserne, især ved hjælp af nationale affaldsforebyggelsesprogrammer. Kommissionen udgiver forebyggelsesvejledninger og opdaterer sine eksempler på den bedste praksis i hele EU.

Anden lovgivning, såsom batteridirektivet¹⁰ og direktivet om håndtering af udvindingsaffald¹¹ – der begge blev vedtaget i 2006 - REACH, direktivet om industrielle emissioner og direktivet om miljørigtigt design har også potentiale til at forbedre affaldsforebyggelse. Yderligere initiativer, der omhandler design-, produktions- og forbrugsaspekter, blev introduceret ved vedtagelsen af handlingsplanen for bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion¹² i 2008.

I 2009 blev den europæiske affaldsforebyggelsesuge indledt i EU med støtte fra Kommissionen.

Forbedring af vidensbasen

Politik, der er baseret på dokumentation, er stadig et princip for Kommissionen, og herunder er indbefattet et komplekst område med affaldshåndteringspolitik. Den nødvendige ekspertise i forbindelse med livscyklustankegangen og -vurdering leveres af en specifik platform, der har Det Fælles Forskningscenter (FFC) som vært. Kommissionen samarbejder også med Eurostat, Det Europæiske Miljøagentur (EEA) og internationale organisationer. Eurostat er vært for et affaldsdatacenter, som er den centrale indgang til rapportering af og adgang til affaldsdata. EEA udgiver regelmæssigt publikationer om udviklingen inden for affald og genanvendelse hjulpet af sit temacenter.

For at forbedre kvaliteten af den nationale rapportering introducerede Kommissionen i 2010 en øvelse, som fokuserede på direktivet om udrangerede køretøjer¹³. Lignende øvelser kunne indføres i fremtiden i forbindelse med rapportering af forpligtelser i henhold til andre dele af affaldslovgivningen.

Udvikling af genanvendelsesstandarder

Strategien foreslår en række foranstaltninger, der fastlægger minimumsstandarder i EU for genanvendelsesaktiviteter for at sikre, at det indre marked for genanvendelse fungerer

⁹ 2009/125/EF.

¹⁰ 2006/66/EF.

¹¹ 2006/21/EF.

¹² KOM(2008) 397.

¹³ 2000/53/EF.

hensigtsmæssigt, og for at udbrede god praksis i hele EU, især i forbindelse med produkter, der er udvundet af bioaffald.

Et referencedokument om den bedste tilgængelige teknik for affaldsbehandlingsindustrien blev udgivet i 2006¹⁴. Kommissionens forslag til direktivet om industrielle emissioner¹⁵ af 2007 omfatter detaljerede specifikationer for udstedelse af tilladelser til affaldsbehandlingsanlæg.

Kommissionen er begyndt at udvikle "kriterier for affaldsfasens ophør" for affald, som – efter nyttiggørelse – er ophørt med at være affald, med udgangspunkt i stål- og aluminiumsskrot, som skal efterfølges af kobber, glas, papir og kompost.

Videreudvikling af EU's genanvendelsespolitik

Siden 2005 har nye eller reviderede mål for indsamling og genanvendelse på EU-plan yderligere fremmet det indre marked for genanvendelse.

Målet på 85 % genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse i direktivet om udrangerede køretøjer, som er suppleret med lovmæssige designkrav om genvinding og genbrug af køretøjer, der er markedsført¹⁶, blev undersøgt i 2006, og det ambitiøse niveau blev bevaret. Batteridirektivet, der blev vedtaget i 2006, omfattede mål for indsamling og genanvendelse af alle batterityper.

I 2008 indførte det reviderede ARD et mål på 50 % for genanvendelse af kommunalt affald, som mindst omfatter papir, metal, plast og glas, og et mål på 70 % for bygge- og nedrivningsaffald (begge mål skal være nået i 2020). Samme år foreslog Kommissionen at revidere målene for indsamling og genanvendelse af elektrisk og elektronisk affald, herunder et mål for genanvendelse.

Anvendelsen af mål for affaldsdeponeringsdirektivet¹⁷ har medvirket til at fremme nyttiggørelsen af ressourcer fra affald ved progressivt at omlægge visse affaldstyper fra deponeringsanlæg: i 2006 (eller 4 år senere for de medlemsstater, som har undtagelsesklausuler) skulle den mængde bionedbrydeligt affald, som blev afleveret i deponeringsanlæg, være reduceret til 75 % af niveauet for 1995 og i 2009 til 50 %. EU har endnu ikke nået sit fulde potentiale med hensyn til håndtering af bioaffald. Meddelelsen fra 2010 om håndtering af bioaffald i EU¹⁸ foreslår derfor yderligere foranstaltninger og især udarbejdelsen af en vejledning om bioaffaldsforebyggelse og om anvendelse af livscyklustankegangen i forbindelse med bioaffaldshåndtering. Et studie, som analyserer mulighederne for at fastlægge mål for indsamling og/eller genanvendelse af bioaffald yderligere, er blevet igangsat. De næste initiativer omfatter standarder for kompost ved hjælp af kriterier for affaldsfasens ophør og kvalitetsstandarder for anvendelse af kompost på landområder ved hjælp af en revision af direktivet om slam fra rensningsanlæg¹⁹.

¹⁴ Se: <http://eippcb.jrc.es/reference/wt.html>

¹⁵ KOM(2007) 844.

¹⁶ Direktiv 2005/64/EF

¹⁷ 99/31/EF.

¹⁸ KOM(2010) 235.

¹⁹ 86/278/EF.

3. FREMSKRIDT MED HENSYN TIL DE LANGSIGTEDE MÅLSÆTNINGER

Et af de forventede hovedresultater ved strategien var, at EU skulle udvikle sig hen mod et genanvendelsessamfund, der søger at undgå affald, og som anvender affald som en ressource. Det var forventet, at mere og bedre genanvendelse, mindre affald leveret til deponeringsanlæg og mere kompost og energiudnyttelse af affald ville medføre væsentlige miljømæssige, økonomiske og sociale fordele. I dette afsnit vurderes de fremskridt, der blev opnået med henblik på at opfylde disse langsigtede mål med strategien.

I de fleste medlemsstater lader det til, at affaldsproduktionen stiger eller i bedste fald stabiliserer sig. På grund af et kraftigt fald i fire medlemsstater faldt **den samlede affaldsproduktion** for EU-27 imidlertid med 10 % mellem 2006 og 2008. Der er behov for yderligere analyse for at bekræfte, i hvilket omfang disse fald skyldes den økonomiske krise, ændrede rapporteringsmetoder og/eller fremskridt inden for forebyggelse. **Produktion af kommunalt fast affald** (7 % af den samlede affaldsmængde) har nu stabiliseret sig på omkring 524 kg om året pr. indbygger (2008) i EU-27. Der er en relativ afkobling mellem affaldsproduktionen og forbruget (som steg med 16,3 % mellem 1999 og 2007). Der er store forskelle mellem de enkelte medlemsstater – fra ca. 400 til 800 kg pr. indbygger. Dette skal sammenlignes med 750 kg i USA og 400 kg i Japan.

Hvor der ikke er særligt konkrete fremskridt inden for **kvantitativ affaldsforebyggelse**, er der opnået nogle resultater inden for **kvalitativ affaldsforebyggelse**. Anvendelsen af forbuddet mod stoffer i direktivet om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr siden 2006 har f.eks. reduceret mængden af potentielt farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr, der er markedsført i EU, med ca. 110 000 tons årligt.

Farligt affald (3 % af samlet affaldsmængde) falder fortsat i EU-12, især som følge af indførelsen af renere teknologi og minelukninger, selv om der i EU-27 stadig kan observeres en årlig stigning på 0,5 %. Dette afspejler også en relativ afkobling i forhold til BNP-væksten.

Produktion af **produktionsaffald** (12 % af den samlede affaldsmængde) faldt med 5,4 % mellem 2004 og 2006. Affald fra **minedrift og -brydning** (25 % af den samlede affaldsmængde) faldt med 14 % i løbet af den samme periode. Dette skyldes sandsynligvis effektivitetsforanstaltninger i industrien eller ændrede økonomiske forhold i EU, hvor serviceindustrierne begunstiges frem for industrielle aktiviteter, såsom produktion og minedrift. I det samme tidsrum steg affaldsmængden fra andre økonomiske sektorer (**service**) med 6,2 %.

På en række områder støttes markederne for **genbrug** af offentlige myndigheder. En klar definition af "genbrug" er blevet introduceret i ARD'et, og i forslaget til det omarbejdede WEEE-direktiv er der blevet introduceret nye mål for genbrug. Dataene bør derfor blive gjort tilgængelige i de kommende år. Genbrug skaber også andre fordele, såsom nye jobs, reduktion af overforbrug og tilvejebringelse af brugte produkter til overkommelige priser.

Samtidig med at graden af genanvendelse varierer fra en affaldsstrøm til en anden, er den samlede **affalds-genanvendelse** i EU steget. I 2008 var affalds-genanvendelse skønnet til at ligge på 38 %, hvilket er et fremskridt på 5 % sammenlignet med 2005 og 18 % sammenlignet med 1995. 40 % af det kommunale affald blev genanvendt eller komposteret i 2008, hvilket er et fremskridt på 11,4 % fra 2005 til 2008, men der er store forskelle mellem de enkelte medlemsstater (fra et par procent til 70 %).

Energiudnyttelsen af affald er steget (fra 96 kg pr. indbygger i 2005 til 102 kg i 2008), hvilket har medført en stigning i energiproduktionen. Ca. 1,3 % af den samlede energiproduktion i EU-27 kommer fra afbrænding af kommunalt fast affald. Det er blevet anslået, at 50 til 60 % af forbrændingsanlæggene til kommunalt affald i EU opfylder de nye energieffektivitetskriterier i henhold til ARD.

Efter vedtagelsen af strategien er der blevet leveret mindre affald til **affaldsdeponering**. Ca. 40 % i 2008 sammenlignet med 49 % i 2005 og 65 % i 1995. Moderniseringen og forenklingen af affaldslovgivningen gør det mere omkostningseffektivt. Der er dog fortsat store forskelle i implementering og håndhævelse i de enkelte medlemsstater. Afhængig af målene og affaldsstrømmene er nogle medlemsstater gået langt ud over minimumsmålene for europæisk genanvendelse og omlægning af affaldsdeponering, mens andre skal bestræbe sig yderligere for at overholde EU-kravene. Ud over god styring og en stærk politisk vilje har de mest fremskredne medlemsstater skabt bedre forhold for markedet for genanvendelse ved at udnytte de juridiske og økonomiske instrumenter optimalt, såsom forbud med deponeringsanlæg, ved at anvende skatter og afgifter, der er i overensstemmelse med affaldshierarkiet, og ved at anvende producentansvarskonceptet i forskellige affaldsstrømme. Dette har medført en progressiv internalisering af omkostningerne til affaldshåndtering i priserne på produkter og tjenesteydelser.

Forbedret affaldshåndtering **reducerer negative miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser** af emissioner til luften, jorden og vandet samt drivhusgasemissioner fra affaldsbortskaffelse. Direkte drivhusgasemissioner fra affaldssektoren i EU-27 – som udgør 2,8 % af de samlede emissioner i 2007 – er faldet med mere end 30 % fra 1995 til 2007.

Siden vedtagelsen af strategien har lukningen af deponeringsanlæg og forbrændingsanlæg, der ikke overholder standarden, medført en væsentlig reduktion i vand-, jord- og luftforureningen. Et stort antal deponeringsanlæg, der ikke overholdt standarden, er blevet lukket (ca. 3 300 lukninger fra 2004 til 2006). Ikke desto mindre har Kommissionen identificeret ca. 1 000 deponeringsanlæg, der ikke overholder standarden, og som skal opgraderes eller lukkes så hurtigt som muligt.

Genanvendelse giver nye **økonomiske muligheder**. Genanvendelse bidrager i forskellige grad til, at udbuddet af værdifulde råmaterialer, som er nødvendige i den europæiske økonomi, øges. Skrot bidrager nu f.eks. med mellem 40 % og 56 % af tilførslen til EU's bulkmetalproduktion. Genanvendelse i EU af specifikke metaller, som er afgørende for nogle nøgleanvendelser, er dog stadig lav. I 2009 blev det skønnet, at affaldshåndterings- og -genanvendelsesindustrien i EU havde en omsætning på 95 mia. EUR. Sektoren skaffer mellem 1,2 og 1,5 millioner jobs, hvilket bidrager til at opfylde målsætningen i Europa 2020 med en beskæftigelsesgrad på 75 % og udgør ca. 1 % af BNP. Bortset fra affaldsforebyggelse genererer genbrug også andre fordele, såsom jobskabelse, reduktion af overforbrug og tilvejebringelse af brugte produkter til overkommelige priser.

4. INTERNATIONALE ASPEKTER

Den internationale sammenhæng bliver stadig vigtigere. Øget globalisering og ændringer i EU's økonomi har medført øget import af råmaterialer og halvfabrikata. Samtidig er eksporten af affald, der kan omdannes til værdifuldt sekundært råmateriale og dermed mindsker vores efterspørgsel efter råmateriale, også steget. Dette stiller spørgsmålstejn ved råmaterialeudbuddet for EU og den mulige eksport af miljømæssige problemstillinger til

tredjelande i tilfælde, hvor ressourcer eller halvfabrikata importeres fra produktionsanlæg, der ikke overholder standarden, eller eksporteret affald ender i affaldshåndteringsanlæg, der ikke overholder standarden.

Kommissionen har taget flere initiativer til at fremme en forsvarlig affaldshåndtering, især gennem temaprogrammet for miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer. Adskillige foranstaltninger, der skal støtte tilnærmelse til EU's affaldslovgivning, er også blevet finansieret i EU's nabolande.

Kommissionen imødegår også disse problemstillinger ved hjælp af råstofinitiativet²⁰, hvor genanvendelsespolitik spiller en vigtig rolle, samt ved at støtte bedre håndhævelse af EU's affaldsoverførselsforordning. Til trods for disse tiltag er illegal eksport af affald et vedvarende problem, som er vanskeligt at kvantificere. Kommissionen deltager også aktivt i de internationale drøftelser om Basel-forbuddet, som forbyder eksport af farligt affald til lande, der ikke er omfattet af OECD-beslutningen.

Efter vedtagelsen af strategien har tredjelande indført en affalds- og genanvendelsespolitik, der ligner EU's, og dette skaber fordele for EU's industri, da den fungerer som foregangsindustri. Kina, USA og Indien har f.eks. indført lignende bestemmelser om begrænsningen af anvendelsen af farlige stoffer i elektronisk udstyr.

5. FORVENTET UDVIKLING

Som følge af verdens fortsatte befolkningstilvækst kombineret med stærkere vækstøkonomier forventes **det samlede forbrug at stige væsentligt**. Dette vil medføre øget pres på ressourceanvendelse med dermed forbundne miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser, især i forbindelse med biotiske materialer, mineraler og metaller. Da efterspørgslen efter råmaterialer i EU fortsat stiger og vurderet på baggrund af EU's afhængighed af import af mange råmaterialer, vil vigtigheden af genanvendelse fortsætte med at tiltage.

Prognoser om **fremtidige tendenser inden for affaldsproduktion og -behandling** indikerer, at affaldsproduktionen forventes at stige med 7 % fra 2008 til 2020, hvis der ikke indføres yderligere affaldsforebyggelsespolitikker. Anvendelsen af REACH kombineret med nationale forebyggelsespolitikker forventes at bidrage til at reducere produktionen af farligt affald. Med fuldstændig implementering af den gældende lovgivning vil **genanvendelse** stige fra 40 % i 2008 til 49 % i 2020. **Deponering** vil stige med 10 % og stabilisere sig på 28 %. Mere bioaffald vil blive omlagt fra deponering i de kommende år, hvilket giver nye vækstperspektiver for kompostering og gasproduktion.

Ud over de forventede resultater af affaldsdeponeringsdirektivet vil mere forebyggelse og genanvendelse medføre yderligere væsentlige fordele. Fuldstændig implementering af EU's affaldslovgivning og øget forebyggelse og genanvendelse vil medføre en **yderligere reduktion i drivhusgasemissioner**, der svarer til en væsentlig del af de europæiske mål for bekæmpelse af klimaforandringer i 2020. Genanvendelse vil fortsat give økonomiske muligheder, samtidig med at det bidrager til EU-økonomiens ressourceeffektivitet. Det skønnes, at jobskabelsen i affaldsgenbrugssektoren kunne løbe op i **en halv million jobs**.

²⁰ KOM(2008) 699.

Der forventes, at der stadig vil være store **forskelle i implementering** og håndhævelse i de enkelte medlemsstater, medmindre der på EU-plan træffes yderligere foranstaltninger om at støtte medlemsstaterne og sikre lige vilkår for alle, især i forbindelse med nationale inspektioner. Overholdelse af EU's mål for indsamling, genanvendelse og omlægning af affaldsdeponering er stadig en prioritet, og nogle medlemsstater skal gøre sig umage for at nå disse EU-mål.

6. KONKLUSIONER

Strategien har spillet en vigtig rolle i forbindelse med at fungere som rettesnor for politikudviklingen. Der er blevet gjort væsentlige fremskridt på en række områder, især i forbindelse med forbedring og forenkling af lovgivningen, etablering og formidling af nøglebegreber, såsom affaldshierarkiet og livscyklustankegangen, fokusering på affaldsforebyggelse, koordinering af tiltag til at forbedre viden og fastsættelse af nye europæiske mål for indsamling og genanvendelse.

Samlet set er graden af genanvendelse blevet bedre, den affaldsmængde, der leveres til deponeringsanlæg, er faldet, og anvendelsen af farlige stoffer i nogle affaldsstrømme er reduceret. Gældende politik har medført et fald i den relative miljøbelastning pr. ton behandlet affald. Dette modsvares dog af de negative miljømæssige konsekvenser, som er forårsaget af den forventede stigning i affaldsproduktion.

Uden yderligere og supplerende initiativer vil lejligheden til at reducere drivhusgasemissionerne og de generelle miljømæssige konsekvenser, skabe jobs og opfylde de fremtidige krav til ressourcer blive forpasset.

Det er nødvendigt med fortsatte bestræbelser for at **forbedre vidensbasen**. Det er nødvendigt med nye indikatorer for at måle fremskridtene hen mod et genanvendelsessamfund og for at kortlægge affalds-, materiale- og ressourcestrømme. Der bør udvikles bedre vidensdeling af og prognoser for de livscyklusbaserede miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser ved affaldspolitikken med specifikt fokus på ressource- og klimapolitik.

Korrekt implementering og håndhævelse af den eksisterende affaldslovgivning i EU skal fortsat prioriteres, især ved at sikre overholdelse af EU's hovedmål og med fuldstændig implementering af ARD'et og affaldsoverførselsforordningen. I denne sammenhæng bliver der på basis af de nationale affaldshåndteringsplaner udviklet en proaktiv kontrolprocedure kombineret med et system for tidlig varsling i forbindelse med overholdelse af EU's hovedmål. Kommissionen vedtager foranstaltninger, der yderligere skal støtte national affaldsforebyggelsespolitik, herunder forebyggelse af bioaffald og reduktion af madspild.

Kommissionen vil undersøge nye værktøjer til at støtte implementerings- og håndhævelsesaktiviteterne, især i lyset af den seneste ulykke i Ungarn. Der vil især blive fokuseret på EU's koordinering af nationale inspektionsaktiviteter, som skal være baseret på resultatorienterede strategier og fremme af inspektioner, foretaget af fagfolk, og uafhængige revisionsordninger, især i forbindelse med anlæg, der har en potentiel grænseoverskridende betydning.

Der er stadig en **væsentlig margin for fremskridt** ud over EU's minimumsmål for indsamling og genanvendelse. Til opnåelse heraf bør der i særlig grad tilskyndes til indførelsen af instrumenter, der anvendes af medlemsstater, der klarer sig godt, især i medlemsstater, der klarer sig dårligere. En optimal kombination af **økonomiske og juridiske**

instrumenter bør fremmes, især ved hjælp af forbud mod deponeringsanlæg og ved at anvende producentansvarskonceptet i forskellige affaldsstrømme på basis af en fælles europæisk tilgang.

En **forbedring af konkurrenceevnen** af EU's genanvendelsesindustri er essentiel for at skabe flere jobs i EU. I denne sammenhæng prioriterer Kommissionen især at sikre, at konkurrencen foregår inden for rammer, hvor der opretholdes et højt niveau af miljøbeskyttelse. Derudover ser Kommissionen på, hvordan **illegal eksport af affald** bedre kan **forhindres**, og hvordan det sikres, at affald, der eksporteres til tredjelande, behandles på anlæg, der har en høj standard, især i forbindelse med ophugning af skibe.

En affaldspolitik kan medvirke til at udvikle **markederne for sekundære råmaterialer** og styrke udbuddet deraf i EU, og dermed forbedres EU-økonomiens ressourceeffektivitet. Nye markedsmekanismer, der begunstiger sekundære råmaterialer, bør undersøges, herunder økonomiske incitamenter, især for bedre at kunne tage det væsentlige potentiale i forbindelse med reduktion af drivhusgasemissioner, som genanvendelse giver, med i betragtning. Definition af nye og mere ambitiøse mål for forebyggelse og genanvendelse samt en tilnærmelse til mere materialespecifikke mål kan direkte bidrage til at nå **målsætningen i Europa 2020** om at "fremme en ressourceeffektiv økonomi" og det dermed forbundne **flagskibsinitiativ**. I denne forbindelse bør der fokuseres mere på materialer, der har negative miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser i hele deres livscyklus, herunder for energianvendelse og klimaforandringer. Disse mål bør inkorporeres i overvågningen af medlemsstaternes fremskridt hen mod en mere ressourceeffektiv vækst i den nationale rapportering i forbindelse med Europa 2020. Da det er nødvendigt, at hele civilsamfundet deltager, for at opfylde de ambitiøse mål for genanvendelse og forebyggelse, vil der blive indledt vedvarende tiltag for at forbedre deltagelse af **interessenter** og for at **øge offentlighedens kendskab hertil**.

Der er især behov for, at der bliver fokuseret på nye initiativer til støtte af innovation ved hjælp af rammeprogrammer og innovationspartnerskaber og en bedre indlemmelse af livscyklustankegangen i udviklingen af politik. Dette indebærer, at de skal være en større grad af ensartethed mellem politikkerne for **affald og produktdesign**, blandt andet reglerne for optagelse af et minimumsindhold af genanvendte materialer for prioriterede produkter, produkters genbrugsevne og holdbarhed og reduktion af anvendelse af farlige stoffer. Der vil blive tilskyndet til at anvende **struktur- og samhørighedsfonde** i affaldshierarkiet og i forbindelse med anvendelse af de bedste tilgængelige teknologier.

Efter 5 år gælder strategiens hovedmål stadig. Intervention har fokuseret på bedre implementering og håndhævelse, at rykke affaldshierarkiet opad, at fremme forebyggelse i alle aspekter og skifte til en mere holistisk og konsolideret ressourcepolitik, hvor affaldshåndtering er et væsentligt element i et større hele. Kommissionen ser et behov for yderligere konsolidering af sin affaldspolitik og vil fremsætte flere forslag i 2012, som omfatter de konkrete tiltag, som Kommissionen har til hensigt at foretage, for at EU skal blive et ressourceeffektivt genanvendelsessamfund.